

STENUNGSUNDS
KOMMUN

ATT ANLÄGGA ENSKILT AVLOPP – MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSSENHETEN INFORMERAR

Senast uppdaterad 2015-01-30

Varför ska man rena avloppsvatten?

Avloppsvatten ska tas om hand så att det inte uppkommer olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Avloppsvatten från ett hushåll innehåller framförallt näringsämnen, syreförbrukande ämnen och smittämnen som bakterier och virus. Utsläpp av avloppsvatten utan tillfredställande rening orsakar förhöjda nitrathalter i grundvattnet och övergödning i våra sjöar och vattendrag, medan utsläpp av bakterier och virus kan förorena dricks- och badvatten.

Lagstiftning

Utsläpp av avloppsvatten regleras nu i miljöbalken. Under år 2006 kom Naturvårdsverket ut med nya allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten (NFS 2006:7). De ställer funktionskrav på utgående avloppsvatten. Det finns en uppdelning av funktionskraven i normal och hög skyddnivå avseende hälsoskydd och miljöskydd.

Grundkrav

- A. Dag- och dränvatten leds inte till spillvattenanordningen.
- B. Avloppsanordningen är, med undantag för eventuell infiltrerande del, tät för att hindra in- och utläckage av vatten.
- C. Avloppsanordningens funktion är lätt att kontrollera.
- D. Avloppsanordningen är utformad så att underhåll och service underlättas.
- E. Avloppsanordningen anläggs på ett sådant sätt och på en sådan plats att dess funktion kan upprätthållas under anordningens livslängd.
- F. Avloppsanordningen har en drift och underhållsinstruktion från leverantören som innehåller de uppgifter som behövs för att säkra anordningens funktion.
- G. Avloppsanordningen är i den mån det behövs försedd med larm för drift- eller andra funktionsstörningar.
- H. Det finns möjlighet att ta prov på det avloppsvatten som kommer ut från anordningen i annat fall än när det leds till en sluten behållare.

Hälsoskydd

Normal nivå

- A. Utsläpp av avloppsvatten medverkar inte till en väsentlig ökad risk för smitta eller annan olägenhet t.ex. lukt där människor kan exponeras för det, exempelvis genom förorening av dricksvatten, grundvatten eller badvatten.
- B. Den hantering av restprodukter från anordningen som äger rum på fastigheten, kan skötas på ett hygieniskt acceptabelt sätt.

Hög nivå

Utöver A-B

- C. Ytterligare skyddsåtgärder utöver den huvudsakliga reningen vidtas. Exempelvis kan det finnas behov att förbjuda vissa utsläpp, att göra utsläppspunkten mer svårtillgänglig, öka anordningens robusthet eller lägga till ytterligare reningssteg som ytterligare reducerar föroreningsinnehållet, ökar uppehållstiden, utjämnar varierat flöde eller tar emot ev. bräddat vatten.

Miljöskydd

Hela Stenungsunds avrinningsområde ligger i ett område som är kraftigt påverkat av övergödning, därför krävs hög skyddsnivå avseende miljöskydd i hela kommunen

Hög nivå

- A. Teknik som begränsar användningen av vatten används, t.ex. vattensnåla armaturer.
- B. Fosfatfria tvättmedel och hushållskemikalier används.
- C. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 90% reduktion av organiska ämnen (uppmätt som BOD7)
- D. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 90% reduktion av fosfor (tot-P)
- E. Avloppsanordningen möjliggör återvinning av näringsämnen ur avloppsfraktioner eller andra restprodukter.
- F. Åtgärder vidtas för att minimera risken för smitta eller annan olägenhet för djur.
- G. Avloppsanordningen kan förväntas uppnå minst 50% reduktion av kväve (tot-N)

Gemensamhetsanläggningar

Vid åtgärdande av avlopp för flera fastigheter kan det vara lönsamt både för miljö och den egna plånboken att gå ihop och anlägga en gemensamhetsanläggning.

Vid anläggande av minireningsverk är det en fördel att vara minst 3-5 fastigheter anslutna eftersom inkommande avloppsvatten då har jämnare flöde och sammansättning vilket medför bättre reningseffekt. För mer information om gemensamhetsanläggningar se www.lantmateriet.se → Fastigheter → Äga tillsammans.

Tillståndsansökan / anmälan

Enligt miljöbalken krävs tillstånd för att anordna en avloppsanläggning med ansluten vattentoalett.

Tillstånd söks hos Tekniska myndighetsnämnden i Stenungsunds kommun.

För anordnande av en avloppsanläggning till vilken endast BDT ska anslutas krävs tillstånd i de områden som anges i kommunens lokala hälsoskyddsföreskrifter. I övriga områden krävs en anmälan till nämnden för att anordna BDT-avlopp.

Använd miljö- och hälsoskyddsenshetens förtryckta blankett för anläggande av avloppsanordning.

Blanketten kan hämtas på kommunens hemsida www.stenungsund.se. För mer information om enskilda avlopp www.avloppsguiden.se.

Ansökan/anmälan ska skickas till: Stenungsunds kommun
Miljö- och hälsoskyddsensheten
444 82 Stenungsund

Ansökan/anmälan ska vara fullständig innan den kan handläggas och ska därmed innehålla följande handlingar:

1) Korrekt och komplett ifylld samt undertecknad blankett för ansökan/anmälan.

2) Situationsplan

Situationsplanen ska vara i lämplig skala, förslagsvis nybyggnadskarta eller motsvarande i skala 1:500. En tydlig och skalenlig skiss över tomten går också bra. Av situationsplanen skall framgå:

- Fastighetsgränser och tillfartsvägar.
- Befintliga och/eller planerade byggnader på fastigheten och närliggande fastigheter.
- Egen och närboendes (inom 100 m) befintliga och/eller planerade vattentäkter. Brunn som hamnar utanför situationsplanen markeras med pil och avstånd från fastighetsgräns åt det håll den är belägen.
- Förslag till placering av avloppsanordning: t ex slamavskiljarens läge, fördelningsbrunnens läge, plats för reningsanläggning, eventuellt utlopp

3) Resultat från jordprovtagning

Kornstorleksfördelningsdiagram erhålls som svar på siktanalys. Detta ska göras om man avser infiltrera avlopsvattnet. Infiltration fungerar bara om marken är sandig/grusig.

4) Avvägnings- och profilritning vid markbädd eller infiltration

Ritningen ska göras i skala 1:50 eller 1:100. Av ritningen ska framgå:

- Lutning på spridnings- och dräneringsrör.
- Nivåer ner till högsta grundvattenyta och berg, om dessa har påträffats vid provgrovsgrävning.
- Anläggningens och omgivningens höjdnivåer.

5) Konstruktions- och sektionsritning vid markbädd och infiltration

Ritningen ska göras i skala 1:50 eller 1:100. Av ritningen ska framgå:

- Tjockleken på anläggningens olika lager.
- Kornstorlek på anläggningens olika lager.
- Rörledningars dimensioner och material.

- Placering av spridnings- och dräneringsrör.
- Befintlig marknivå.

6) Vid ansökan/anmälan om minireningsverk

- Produktblad med anläggningens uppbyggnad och funktion
- Intyg om att verket uppfyller hög skyddsnivå

Servitut

Vid anläggande av avloppsanordning på någon annans mark bör ett servitutavtal upprättas. För mer information om servitut kontakta lantmäteriet, 0771-63 63 63 (växel). Om ett servitutavtal upprättats skrivs servitutet in i fastighetsboken och servitutet följer fastigheten.

Förundersökning vid anläggning av infiltration

För att rätt kunna bedöma vilken typ av avloppsanläggning som kan väljas och hur den ska dimensioneras och var den kan placeras krävs en markteknisk förundersökning.

Denna ska ge svar på om avståndet ner till högsta grundvattenyta och berg är tillräckligt stort och om jordmaterialet är acceptabelt för infiltration av avloppsvatten. I en enskild avloppsanläggning ska avståndet mellan infiltrationsytan och högsta grundvattenytan vara minst 1,5 meter för att reningseffekten ska bli tillfredsställande. Samma skyddsavstånd gäller mellan infiltrationsytan och berg. Med högsta grundvattenytan avses här den nivå som grundvattnet högst kan nå. Denna nivå kan undersökas genom grävning av provgropar till 2 meters djup.

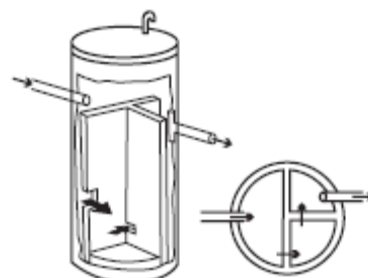
För att kunna bestämma dimensioneringen på avloppsreningsanläggningen måste du undersöka markmaterialets infiltrationskapacitet. Företag, laboratorier/konsulter som utför dylika siktanalyser kan du hitta i telefonkatalogen, gula sidorna, under "Ingenjörer - geologi och geoteknik".

De vanligaste avloppslösningarna

Slamavskiljaren

För alla avloppslösningar krävs en typgodkänd slamavskiljare. I slamavskiljaren sker i stort sett ingen annan rening än avskiljning av slammet. Efter slamavskiljare krävs alltid en efterföljande rening. Avskiljningen av de grova partiklarna är viktigt för att den efterföljande anläggningen inte ska slammas igen. Slamavskiljarna behöver slamsugas minst en gång per år.

En slamavskiljare kan antingen vara utförd i plast eller betong. Storleken beror på antalet anslutna hushåll och typ av spillvatten. Om WC är anslutet krävs en större avskiljare än för enbart BDT-vatten. Det görs ingen skillnad mellan fritids- och permanentboende.

Exempel på slamavskiljare
utformad som trekammerbrunn

Efterföljande rening

Förslag på olika avloppstekniker som klarar hög skyddsnivå avseende miljöskydd finns på www.avloppsguiden.se och under rubriken avloppsteknik.

Exempel på anläggningar som bedöms uppfylla kraven på **hög skyddsnivå avseende miljöskydd**

- Minireningsverk med dokumenterade provtagningsresultat som visar på att man kan förväntas uppnå minst 90% reduktion av organiska ämnen (uppmätt som BOD₇) samt minst 90% reduktion av fosfor och 50% reduktion av kväve. För att klara hög skyddsnivå avseende hälsoskydd krävs en efterpolering med dokumenterat god rening av smittämnen.
- Förfällning av fosfor i slamavskiljaren med efterföljande infiltration eller markbädd med dokumenterade provtagningsresultat som visar på att man kan förväntas uppnå minst 90% reduktion av organiska ämnen (uppmätt som BOD₇) samt minst 90% reduktion av fosfor och 50% reduktion av kväve.
- Källsortera urin och latrin till TC (multrum, mulltoa), endast BDT-vatten ansluts till slamavskiljning med efterföljande infiltration eller markbädd
- Urinseparerande TC med uppsamling av urin till slutna tank, endast BDT-vatten till slamavskiljning med efterföljande infiltration eller markbädd.

Övrig information om avloppsanläggningar

Skyddsavstånd

Det finns alltid risk för att en avloppsanläggning kan förorena grundvatten, ytvatten eller förorsaka annan olägenhet.

Behovet av skyddsavstånd mellan avloppsanläggning och vattentäkt, grävd eller borrarad, kan variera avsevärt beroende bl a på terrängförhållanden, topografi, sprickighet i berg, jordmaterialets sammansättning och typ av vattentäkt och avloppsanläggning.

Vattentäkt

50 m brukar anges som minsta horisontella avstånd mellan infiltrationsanläggning eller markbädd och befintliga eller planerade vattentäkter, under förutsättning att avloppsanläggningen placeras nedströms (lägre än) vattentäkterna. Om avloppsanläggningen placeras uppströms en vattentäkt, vilket ska undvikas, måste skyddsavståndet vanligen utökas väsentligt. För placering av en avloppsanläggning uppströms en vattentäkt eller närmare en 50 meter krävs en geohydrologisk utredning som visar att risken för att vattentäkten skall förorenas av aktuell avloppsanläggning är försumbar.

- Ytvatten (sjö, dike etc.): Skyddsavståndet bör vara minst 10-30 m mellan avloppsanläggning och ytvatten. Kraftig marklutning eller andra markförhållanden kan medföra att större avstånd behövs.

-
- Väg, stig eller fastighetsgräns:
En avloppsanläggning bör inte placeras närmare än fyra meter från väg, stig eller fastighetsgräns.
 - Grundvatten och berg:
Observera att jorddjupet mellan infiltrationsytan och högsta grundvattennivå och/eller berg ska vara minst 1,5 meter.

Slamsugning

Slamsugning- avstånd

Avståndet mellan slamavskiljare/urintank och uppställningsplats för slamtömningsfordon bör inte vara mer än 15 m enligt Stenungsunds kommuns renhållningsordning. För längre avstånd än 15 m utgår tilläggsavgift. Höjdskillnaden mellan slamavskiljarens botten och uppställningsplatsen får inte överstiga sex meter, vilket motsvarar pumpens maximala sughöjd. Bestämmelser om slamtömning finns i kommunens renhållningsordning. Slamavskiljaren ska tömmas en gång per år eller enligt intervall angivet i tillståndsbeslut och ska utföras av den entreprenör som är utsedd av kommunen. Mer information om regler runt slamsugning finns i kommunens renhållningsordning.

Torra system (TC)

Det finns många olika torra toaletter, från enklare gammaldags utedass till mer utvecklade produkter t.ex. förmultningstoaletter eller förbränningstoaletter som placeras inomhus. Med ett vanligt torrdass, samlas fekalier och urin i en behållare som kan efterkomposteras. I en förmultningstoalett bryts avfallet ner till kompost i behållaren genom naturliga processer. Urinavskiljning minskar risken för ammoniakavgång och ökar möjligheten till en fungerade kompostering. Med vissa modeller kan även komposterbart hushållsavfall läggas i behållaren. Den näringsrika mull som bildas grävs ur med jämna mellanrum (1-5 år) och kan användas i odling. Anläggningen kräver ett visst engagemang för att fungera långsiktigt. Om man "källsorterar" avloppsvattnet på urin och fekalier minskar belastningen på miljön av växtnärsämnen avsevärt. En förbränningstoalett innebär att urin och fekalier förbränns vid "spolning". Askan för två personer som använt toaletten i en månad uppfyller en kaffemugg. Den fungerar både genom en elanslutning och genom anslutning till gas.

Övriga upplysningar

Fosfatfria produkter

För att inte orsaka övergödning i närliggande vattendrag skall du som har enskilt avlopp välja fosfatfria produkter. Höga fosfathalter förekommer främst i tvättmedel och maskindiskmedel samt enstaka grovrengöringsmedel. På Naturskyddsföreningens hemsida (www.snf.se/bmv) finns en lista över de hushållskemikalier som är märkta med BRA MILJÖVAL och som innehåller mindre än 1 % fosfor. Uppgifterna om innehållet finns också på produkternas förpackning.

Dricksvatten

Innan en vattentäkt borrar eller grävs bör man veta var avloppsanläggningen kan placeras. Detta eftersom det kan bli mycket svårare att lösa placeringen av avloppet om man borrar vattenbrunnen på fel ställe. Gemensam vattentäkt och/eller avloppsanläggning för flera hushåll gör att skyddsavstånden

mellan vattentäkt och avlopp ökas avsevärt. För mer information om vad man ska tänka på när man anlägger ny brunn eller skötsel av en befintlig brunn se www.slv.se.
Här väljer du sedan Dricksvatten och Enskilt vatten.

Tak- och dräneringsvatten

Tak- och dräneringsvatten får inte ledas till avloppsanläggning eller på annat sätt belasta denna. Markvatten bör avledas via avskärande dränaring för att inte belasta avloppsanläggningen.

Avgifter

En avgift tas ut för tillståndsprövning och behandling av ansökan/anmälan. Avgiften är fastställd av Kommunfullmäktige. För information om aktuell taxa se kommunens hemsida, www.stenungsund.se.

Så här handläggs ditt ärende

1. Du skickar in ansökan om inrättande av avloppsanordning. Observera att miljö- och hälsoskyddsenshetens handläggning av ditt ärende går fortast om ansökningshandlingarna är fullständiga från början.
2. Miljö- och hälsoskyddsensheten gör ett besök på fastigheten. Vid anläggande av infiltration eller markbädd krävs provgropar som är minst 2 m djupa eller ned till berg. Avloppsanläggningens tänkta läge bedöms av miljöinspektören. Krav på siktanalys eller perkulationstest kan ställas beroende på val av anläggning (se nedan)
3. När kompletta handlingar är inlämnade kan dina grannar medges tillfälle att yttra sig om den planerade avloppsanläggningen.
4. Du meddelas ett beslut på din ansökan. Eventuella kompletteringar av ansökan kan dessförinnan ha begärts och ev. synpunkter från grannar beaktas. Med tillståndet följer villkor för utförandet av avloppsanläggningen. Du som sökande ansvarar för att anläggningen utförs enligt givna anvisningar.
5. Under tiden anläggningen installeras ska entreprenören fylla i en Kontrollplan samt fotografera under arbetets gång. Anläggningen får inte tas i bruk förrän Kontrollplanen är godkänd av Miljö- och hälsoskyddsensheten. Det är ditt ansvar som fastighetsägare att skicka in Kontrollplanen.
6. När Kontrollplanen är godkänd, meddelas kommunens slamsugare och din fastighet registreras som kund i slamtömningsssystemet.

Kontakt

För mer information om anläggande av avlopp kontaktar du oss på Miljö- och hälsoskyddsenheten tel 0303-73 00 00, via e-post miljo@stenungsund.se eller bokar tid för ett besök på kontoret.

Besöksadress: Strandvägen 15, Stenungsund

På kommunens hemsida www.stenungsund.se försöker vi också att lägga ut aktuell information och nyttiga länkar.